NEVRARGYL Dr. BOUSQUET
CALMEAZĂ IMEDIAT Durerile de cap și orice nevralgii
La FARMACII ȘI DROGUERII
NEVRARGYL Dr. Bousquet 16 Rue Fbg St Honoré PARIS

NUMAI
Abonații ziarului „UNIVERSUL"
pot trimite Soc. Franco-Române de Asigurări Generale, București Calea Griviței 23
LEI 190
pentru o POLIȚĂ NOUĂ DE 50.000 LEI, COMBINATĂ CU LOTERIA STATULUI.
GRĂBIȚI-VĂ, CACI ACEASTA COMBINAȚIUNE NU SE POATE FACE DECAT ACUM INAINTE DE CLASA I-a A LOTERIEI STATULUI, CARE ARE LOC LA 15 IULIE IN ACEEAȘI ZI CU TRAGEREA SOCIETAȚII.

MARAMUREȘUL

Urmare din pag. I-a

de societățile internaționale, care iau carnea, laptele, pieile și lâna pe nimic.

Departe de a fi sărac, Maramureșul e dimpotrivă mai bogat decât multe din județele noastre de șes.

Un studiu condensat și serios pe care-l găsim în această publicație de prestigiu care e revista „Alaci" a licențiaților academiilor comerciale și industriale, ne înfățișează întreaga stare economică a regiunei. Doi alaciști, domnii Ioan Grecu și Alex. Vaida, au avut curiositatea să studieze pe teren problema Maramureșului și bunăvoința să aștearnă pe hârtie interesantele lor observații. Astfel, în ramura agriculturii, fiindcă pământul e mai puțin darnic cu cerealele, județul poate, după constatările celor doi publiciști, să-și desvolte în bune condițiuni de rentabilitate pomicultura și creșterea vitelor.

Industria, care se reduce acum la puține ferăstrae și la câteva țesătorii, ar putea să dea de lucru unei însemnate părți a populației românești de acolo și să valorifice materiile prime ale ținutului. Se impune însă organizarea sistematică a industrializării produselor animale amintite mai sus și a produselor solului, ca lemnul și sarea, la care trebue să adăogăm necesitatea explorărilor de metale nobile și obicinuite, și de petrol, a căror existență este neîndoelnic stabilită în mărunțaele munților maramureșeni.

Maramureșul e o minunată regiune turistică, are păduri variate, locuri de ascensiune, câteva stațiuni balneo-climatice, o climă dulce și întremătoare. Căile de comunicație care lipsesc fac însă ca acest colț de țară să fie necercetat și să rămână izolat, la discreția fișeretilor și a celorlalți voevozi recenți, descălecați în caftane și în cisme de iuft de prin părțile svântate și triste ale Galiției.

Comerțul este marea racilă a Maramureșului și constitue, în acelaș timp, o problemă de viață și de moarte pentru sărmanii urmași ai nobililor cu hrisoave imperiale. El e întâi o chestiune de credit. Transcriem aici un pasagiu concludent din studiul d-lor Grecu și Vaida: „In Maramureș există o singură bancă românească și 3 minoritare. Legea lichidării datoriilor agricole și urbane a lovit băncile indiferent de origina lor. Băncile minoritare însă au primit sprijinul instituțiunilor financiare minoritare și au reînceput imediat acțiunea de finanțare a conaționalilor lor, profitând chiar de slăbiciunea și inactivitatea singurei bănci românești. Minoritarii, având ajutorul financiar, au căutat să pună stăpânire pe bogățiile Maramureșului și să concureze pe români..."

Rezultatul: munții, pășunile, proprietățile clădite, pieile și aproape întreg județul Maramureș au trecut în mâinile cămătarilor haimatlioși. Iar statistica firmelor de comerț este o adevărată tragedie în cifre a neamului acesta blând și năpăstuit în propria lui țară. Iat-o: firme comerciale și industriale românești: 3%; firme comerciale și industriale evreești 92,6%; alte minorități 3,8%.

Guvernul de azi, care trebue să arate țării că e în toate privințele altceva decât ce erau guvernele trecute, trebue să înceapă fără întârziere o acțiune salvatoare amplă și sistematică în întreg Maramureșul. Trebue:

1) să trimită medicamente și echipe de medici pentru îngrijirea populației roase de boale, de alcool, de mizerie;

2) să acorde singurei bănci românești din Sighet credite de lungă durată, ca să sprijine activitatea economică a elementelor autohtone;

3) să facă drumuri și căi ferate;

4) să fie restabilit românul în drepturile lui uzurpate de năvălitorii moderni.

5) să fie revizuite titlurile de proprietate și cetățenie ale pământenilor de origină îndoelnică.

AL. GREGORIAN

SCRIITORUL N. M. CONDIESCU

In n-rul 25, de Sâmbătă, 24 Iunie, a. c., d. MIRCEA ELIADE publică articolul „SCRIITORUL N. M. CONDIESCU", în care pune în lumină strălucita personalitate a scriitorului și președintelui „Soc. Scriitorilor Români", răpit de curând de o neașteptată moarte.

In același număr colaborează d-nii: TUDOR VIANU, ȘTEFAN NENIȚESCU, LUCREȚIA PETRESCU, AXENTE SEVER POPOVICI, ROMEO ALEXANDRESCU.

In paginile revistei se mai publică prețioase DOCUMENTE INEDITE privitoare la COPILĂRIA LUI EMINESCU, descoperite de d. GH. UNGUREANU, subdirector al Arhivelor din Iași.

Articole, cronici, poezii, nuvele mai iscălesc d-nii: Victor Popescu, Mihai Niculescu, Ion A. Bucur, Emanoil Cobzalău, M. C., Ion Țolescu-Valeni, Leonard Divarius, Mihail Straje, Traian Lalescu și Constantin Fântâneru.

Reportagii și ilustrații de Gh. Voinescu.

CITIȚI
UNIVERSUL LITERAR

Memento

Calendar

MARȚI, 27 IUNIE

Ortodox: Cuviosul Sampson primitorul de streini.
Catolic: Sfântul Ladislau.
Protestant: Filipin.
Evreesc: 10 Tamuz 5699
Mahomedan: 9 Gemadi-el-Aver 1358.

*

Răsăritul soarelui 4.34; apusul soarelui 20.3.

Radio

MARȚI, 27 IUNIE

RADIO-ROMANIA
160 kHz. 1875 m. 150 kw.

RADIO-BUCUREȘTI
823 kHz. 364,5 m. 12 kw.
RADIO-EXPERIMENTAL
32.5 m. 9.23 MHz. 300 wați

7: Deschiderea emisiunii.
— Concert de dimineață (disc.): Indrăgostita-vals de Berger și Vals de Vollstedt; Selecțiuni din „La Dubarry" de Milllöcker.
— Gimnastică ritmică.
— Sfaturi gospodărești.
— Continuarea concertului dimineții (discuri): Intermezzo și Vals din „Sylvia" de Delibes; Melodie de Charig și Melodii de Henderson
— Sfaturi medicale.
— Inchiderea emisiunii.
12: Muzică variată (discuri): Uvertură la „Armurierul" de Lortzing (Orch. Operii din Berlin, dirij. de Schmidt-Isserstedt); Dans de Balfour și Frumoasa din pădurea adormită de Ceaikowsky (orch. Covent Garden, dirij. de Lawrence Collingwood); Cântec indian de Rimsky-Korsakoff și Salutul dragostei de Elgar (vioară: Vasa Prihoda); Potpuriu din „D-na Butterfly" de Puccini (orch. filarm. din Berlin); Povești de dragoste și serenadă de Ugo (voce: Franz Volker); Potpuriu de melodii de Künneke; Vals imperial de Johann Strauss (orch. filarm. din Berlin, dirij. de Erich Kleiber).
13: Ora. Sport. Cota Dunării și a barei Sulina.
13.05: Orchestra Costică Dumitrescu-Muzică românească: Luna doarme-romanță și Someșanca; Vals de Ivanovici; Mugur mugurel și Abrudeanu de Tiberiu Brediceanu; Te chem-tango de Alex. Leon; Sunt un drac de fată-foxtrot de Mircea Ioanovici; Te chiamă-romanță de Roiu și Morărița, de Vasilache.
13.45: SPECTACOLE.
13.55: Continuarea concertului: Dorina și Leandru-romanță; Valurile Dunării-foxtrot-parodic după valsul de Ivanovici; Slăbiciunea mea ești tu-tango-romanță de Mircea Ioanovici; Am un foc la inimioară-melodie populară.
14.10: Radio-jurnal.
14.30: Continuarea concertului Orchestrei Costică Dumitrescu: Și vom uita că ne-am jubit-romanță de Ionel Fernic și Am un pom în bătătură-melodie populară aranjată de Costică Dumitrescu; Luba-vals boston de Alex. Leon; Hora ca în Banat de Tiberiu Brediceanu; Rosalito-tango de Octavian Hodeige; Hora lui Marin Vijelie de Costică Dumitrescu.
14.50: Petre Munteanu (voce: Romanțe și cântece: Știi tu-romanță populară; Crinul de Aprihăneanu; Steluța de Florescu; Cruce albă de mesteacăn de Ionel Fernic; Vai de mine cum m'aș duce-cântec popular.
15.10: Actualități.
19: Ora. Mersul vremii.
19.02: Cronica științifică.
19.17: Muzică din epoca stilului galant (discuri): „Regele păstor" uvertură și Adagio din Concertul de flaut, de Frideric Cel Mare; Dans de Grétry; Tamburin, de Rameau și Cucu-rando de Daquin (clavecin: Wanda Landowska): Aria Clorisei, de Lulii (voce: Yvonne Printemps); Serenadă, de Haydn (orch. filarm. din Berlin, dirij. de Erich Kleiber); Arie din „Nunta lui Figaro", de Mozart (voce: Felicie Huni-Mihacsek și Willi Domgraf); Bergerie și Allegresse, de Teleman (Colegiul de Muzică din Wiesbaden); Arie din „Don Juan" de Mozart (voce: Julius Patzak); Baletul „Mici nimicuri" de Mozart (orch. simf. din Londra, dirij. de Leo Blech)
20: Inceput de viață socială, de dr. Gh. Banu.
20.15: Grigoraș Dinicu, Maria Tănase, Fănică Luca (discuri oferite de „Vulturul de mare cu peștele în ghiare": Ciocârlia (orch. Grigoraș Dinicu); Nunta țărănească, de Brauner și Când o fi la moartea mea (voce: Maria Tănase); Vine lelea pe colnic și Hora mărțișorului (orch. Grigoraș Dinicu); Hora dela vie și Sârba lăutărească (nai: Fănică Luca).
20.40: Concert simfonic al orchestrei Radio, dirij. de Alfred Alessandrescu: (Concert cu public în studio): Simfonia IV în sol major de Gustav Mahler (voce: d-na Maria Marinescu-Moreanu).
21.40: Radio-jurnal (I); Sport.
21.55: Muzică franceză. D-na Emilia Guțianu, acomp. de orchestra Radio, dirij. de Alfred Alessandrescu: Colibri, de Ernest Causson: Green, de Claude Debussy; Vocaliză, de Maurice Ravel; Cântec trist, de Henri Dupare; Aria clopoțeilor din „Lakmé" de Delibes.
22.15: Cântecele munților: 1) Cântece din Pirinei (discuri): 2) Cântece din Alpi (Tirol și Bavaria) voce: d-na Rosl Baumann Rădulescu, acomp. de ansamblu Kreuzer; 3. Cântece populare din Carpați (voce: Aurel Alexandrescu, flaut: V. Jianu: Câte flori pe Dorna 'n sus, de D. Botez; Frățioare codre frate, de N. Lungu; Bâr oiță, bâr, de N. Lungu; Cât e muntele de 'nalt; Jalea codrului, de preot Cl. Popescu.
23: Radio-jurnal (II).
23.15: Concert de noapte al orchestrei Cireș transmis dela restaurantul „Vișoiu" (voce: Jean Moscopol).
23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză și engleză.

BUDAPESTA. 549,5 m. 546 kHz. 120 kw. — 21,30. Recital de acordeon; 21,50. Conf.; 22,05. Recital de pian; 23. Orchestră de țigani: 24. Concert de orchestră; 1,05. Inf.

VIENA. 506,8 m. 592 kHz. 150 kw. — 21,15. Concert de muzică ușoară; 23. Inf.; 23,20. Cronică; 23,35. Hamburg. Muzică variată și de dans.

PRAGA. 470 m. 638 kHz. 120 kw. — 20,45. Concert coral; 21. Brno: 22. Concert de orchestră; 23. Ora. Inf., Cronica zilei. Sport; 23,10. Plăci; 24. Concert de muzică cehă: Uvertură în re major (Smetana); Simfonia în re minor (Dvorak).

ROMA I. 420,8 m. 713 kHz. — 21,30. Muzică variată; 22. Concert de orchestră; 22,30. Concert simfonic: Brukner. Dallapiccola, De Sabata; 24. Radiojurnal; 0,15. Muzică de dans.

MIERCURI 28 IUNIE
RADIO-ROMANIA
160 kHz. 1875 m. 150 kw.
RADIO-BUCUREȘTI
823 kHz. 364,5 m. 12 kw.
RADIO-EXPERIMENTAL
32.5 m. 9.23 MHz. 300 wați

7: Deschiderea emisiunii.
Concert de dimineață (discuri): In Impărăția Indrei-uvertură de Linke; Mazurca de Delibes.
Gimnastică ritmică.
Sfaturi gospodărești.
Continuarea concertului dimineții (discuri): Melodii de Eric Coates; Valsuri din „Contele de Luxemburg" și „Văduva veselă" de Lehar;
Sfaturi medicale.
Inchiderea emisiunii.
12: Muzică variată (discuri): Uvertură la „Hänsel și Gretel" de Humperdinck (Orch. simf. B. B. C., dirij. de Adrian Boult); Balul din „Simfonia fantastică" de Berlioz (orch. filarm. din Berlin, dirij. de Erich Kleiber); Serenadă și Lied de Schubert (voce: Heinrich Schlusnus); Sevillana de Albeniz și Goyescas No. 4 de Granados (pian: José Iturbi); Arii din „Negustorul din Veneția" de Reynaldo Hahn); Rondo capriccioso de Mendelssohn (pian: Mischa Levitzki); Lied de Mendelssohn; Dansul ucenicilor și Defilarea breslelor din Maeștrii cântăreți" de Wagner (Orch. Operii din Berlin, dirij. de Leopold Ludwig).
13: Ora. Sport. Cota apei Dunării și a barei Sulina.
13.05: Concert de prânz, muzică vieneză (discuri): Aur și argint-vals de Lehar și Luna, vals de Lincke; Serată la Viena de Strauss-Grünfeld (pian: Walter Rohberg); Potpuriu din „Zâna păpușilor" de Bayer; Selecțiuni din „Lilliacul" de Johann Strauss.
13.35: Grigore Keazim, banjou acompaniat la pian de Gică Rădulescu: Smaranda, romanță și o horă; Săbărelul. O horă și Leliță cârciumăreasă.
13.45: Spectacole.
13.55: Cântece tătărești: Grigore Keazim, banjou, Sebat Husein și d-ra Lutfie Ebuleis (voce):
Derdim(solo: Sebat-Husein, compoziție proprie ,acomp. de Gr. Keazim, banjou); Săn (duet: Sebat Husein și d-ra Lutfie Ebuleis); Makber de Abdulhac-Hamid (solo: Sebat Husein acomp. de Keazim, banjou); Ninni, cântec de leagăn (solo: Lutfie Ebuleis, acomp. Sebat Husein și Gr. Keazim, banjou; Jalova (solo: Sebat Husein, acomp. de Gr. Keazim); Gazel (solo: Sebat Husein, compoziție proprie, acomp. de Gr. Keazim, banjou.
14.10: Radio-jurnal.
14.30: Discuri în primă audiție: In Memorian, uvertura de Sullivan (orch. sim. dirij. de Malcom Sargent); Elegie și Capriciu de Delius (violoncel: Beatrice Harrison); Arie din „Dinorah" de Meyerbeer (voce: Amelita Galli-Curci); Selecțiuni din „Domnul Beaucaire" de Rosse; Duet din „Loreley" de Catalani (voce: Scacciati di Merli).
15.10: Actualități.
19: Ora. Mersul vremii.
19.02: Cronica artistică.
19.17: Muzică ușoară în primă audiție (discuri): Sicilia, paso doble de Appolonio și Poezie tango de Rixner; Pentru tine, Lucia de Cherubini (voce: Beniamino Gigli); Două melodii de Morgan; Villanele și Vals din „Saltimbancii" de Ganne; Melodie de Eaton și Melodie de Pola (voce: Judy Garland); Tango și Fox de Boulanger; Potpuriu aranj. de Meisner.
20.10: Alegerea unei cariere pentru fete, de d-ra Alice Voinescu.
20.25: Corul „Cesar Franck", cond. de Ștefan Popescu, profesor la Academia regală de muzică din București; Isus prune de Ceaikowsky; Noaptea de Delcasso-Meitert; Fluture de Ștefan Popescu după poezia de Duliu Zamfirescu; Dor, dorule, poezia și muzica de Cuclin; Cântec de leagăn de Danielescu, poezia de Vasile Militaru; Papi de flori-folklor bănățean, aranjat de Iosif Velceanu; Nu-mi place, poezia și muzică de Vidu; Haz de necaz, cântec popular aranjat de G. Cucu; Sărbușca de Juarez Movilă; Graiul neamului de Titus Cerne, poezia de I. Coșbuc; Marș regal de Gavril Muzicescu, pe versuri de Scipione Bădescu.
20.55: Concertul orchestrei Radio, dirij. de Nicolae Rădulescu (solist: Ernst Riemann (Concert cu public în studio): Concert în mi bemol major de Beethoven (pian: prof. Ernst Riemann): Simfonia neterminată de Schubert.
22: Radio-jurnal (I); Sport.
22.15: Serenada de Schubert (Vasile Jianu, flaut, Al. Theodorescu, vioară, Al. Rădulescu, violă și Ion Fotino, violoncel).
22.40: Giuvaeruri muzicale — Vasile Jianu, flaut, Al. Rădulescu, violă, Ion Fotino, violoncel și Al. Theodorescu, vioară): I. Vasile Jianu, flaut: a) Lebăda de Saint-Saëns; b) Cântec de primăvară de Charles Gounod.
II. Al. Rădulescu, violă: a) Serenada de Delius; b) Capriccio de Ferd. David;
III. Ion Fotino, violoncel: Orientală de César Cui; Habanera de Maurice Ravel;
IV. Al. Theodorescu, vioară: a) Meditație de Glazunow; b) Guitarra de Kreisler.
23.05: Radio-jurnal (II).
23.15: Concert de noapte al orchestrei Ionel Giurgea, transmis dela restaurantul „Modern".
23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană și italiană.

*

BUDAPESTA, 549,5 m. 546 kHz. 120 kw. — 20.50. Conf. 21.10. Concert Lehar .23. Inf. 23.20. Muzică de dans pe plăci. 23.40. Inf. 24. Orchestră de țigani. 0.15. Conf. 1.05. Inf.

VIENA, 506,8 m. 592 kHz. 150 kw. — 21,15. Piesă muzicală. 22. Recital de serenade. 23. Inf. 23.30. Concert de muzică vieneză.

PRAGA, 470 m. 638 kHz. 120 kw. — 21.45. Concert Foerster. 22. Ora, Inf. 22.10. Concert popular. 23. Ora, Inf., Meteor, Sport. 23.15. Plăci. 24. Concert de muzică cehă: Quintet op 95 (Foerster); Quartet de coarde (Novak).

ROMA I, 420,8 m. 713 kHz. — 20.25. Plăci. 21. Ora, Inf., Radiojurnal. 21.30. Muzică variată. 22. Teatru radiofonic. 23.30. Concert de muzică de dans. 24. Radio-jurnal. 0.15. Muzică de dans.

Nimbus condamnat la 6 luni închisoare

E vorba însă de cimonimul faimosului... profesor

Magistrații din Douai au fost foarte impresionați văzând zilele trecute în boxa acuzaților un tip de cea mai vie asemănare cu faimosul... profesor Nimbus, care face bucuria cititorilor noștri cât privește aventurile lui din cunoscutele caricaturi expresive ale lui Daix.

Asemănarea nu e numai mutra și chelia cu firul de păr caracteristic, dar chiar numele de Nimbus al acuzatului din Douai, al cărui nume întreg e Simșa Nimbus, de naționalitate poloneză, fără să fie profesor, mai puțin încă de morală, în care privință noul Nimbus e oarecum deficitar.

El a făcut multe isprăvi certate cu onoarea, așa că nevoit s'a văzut să facă o lungă vilegiatură prin suburbanele Parisului, chiar la Poissy, unde fu silit să descindă nu într'o cârciumă de pe malul Seinei, ci deadreptul la... închisoarea centrală.

Pentru multiplele sale aventuri de proastă calitate i s'a dat un decret de expulzare, la care a contravenit și de aceea a venit în judecata magistraților din Douai. A fost arestat la Tourcoing de jandarmi, cari nu-și puteau aduce aminte unde i-au văzut mutra — atât de popularizată, totuși, de presă, — iar, în fața justiției, Nimbus a ținut să lămurească pe judecători că a trecut într'adevăr granița pe la Mouscron, dar a făcut-o din distracție, — expresia e chiar a lui — așa cum ar fi făcut-o chiar adevăratul profesor Nimbus, spunea el.

A râs publicul, au făcut haz și magistrații, după cum spirituală a fost și pledoaria apărării...

Și totuși, Nimbus a fost condamnat la 6 luni închisoare.

In jurul conflictului dintre primăria Măcin și concesiunea iluminatului

Măcin, 24 Iunie

Am scris și altă dată despre neînțelegerile ivite între concesionarul iluminatului electric N. Antipa și primăria Măcin. Aceste neînțelegeri datează încă de sub primariatul d-lui Pericle Antonescu, când concesionarul iluminatului, înainte de a împlini termenul concesiunii, a obținut o deciziune a consiliului comunal, care, în principiu, hotărăște răscumpărarea instalațiunilor uzinei de către primărie. De atunci, concesionarul a continuat să someze primăria să-i cumpere motoarele și, în acest scop, s'au făcut diferite evaluări.

Cum motoarele în chestiune sunt însă vechi și d. Const. Chivulescu, primarul orașului, n'a înțeles să desăvârșească hotărârea luată sub trecutele regimuri politice, a întentat acțiune la Curtea administrativă din Galați pentru anularea procesului-verbal al consiliului comunal de sub președinția d-lui P. Antonescu, cum și a unui proces-verbal dresat la 11 Iunie 1938, prin care se arăta modul răscumpărării, pentru faptul că aceste deciziuni au fost făcute în contradicție cu dispozițiile legii contabilității publice și legii administrative.

Curtea administrativă Galați, prin decizia dată la 22 Iunie, a admis acțiunea primăriei Măcin anulând provesul-verbal dresat de consiliul comunal în anul 1937 și procesul-verbal dresat de d. Const. Stegărescu, fost primar la 11 Iunie 1938.

Din partea primăriei a depus concluziuni scrise d. av. Const. Leu, din Măcin, care a asistat pe d. Const. Chivulescu, primarul orașului.

—xxOOxx—

Pentru biserica din Bâscoveni (Vlașca)

Locuitorii comunei Bâscoveni (Vlașca), prin învățătorul Ioan D. Micu, fac apel la inimile bunilor creștini ca să dea obolul lor pentru terminarea Sf. biserici cu hramul **„Adormirea Maicii Domnului"**, căci satul este sărac, iar biserica veche s'a prăbușit acum 36 de ani, așa că bieții săteni au fost lipsiți, de aproape 23 de ani, de un lăcaș de închinăciune.

Zidirea nouii biserici a fost începută în 1934, cu ajutorul prefecturii de Vlașca și modestele contribuțiuni ale sătenilor, astfel că biserica nouă a putut fi isprăvită de roșu și acoperită.

Proprietarul d. Ionel Anastasescu din Roșiorii de Vede a dăruit bisericii catapeteasma, care prețuește 50.000 de lei, iar alți creștini bine-voitori au dăruit 30.000 de lei până acum.

Bunii creștini ar face o operă românească trimițând obolul lor pe adresa d-lui învățător **Ion Micu, comuna Bâscoveni** (Argeș), iar numele lor vor fi înscrise în Cartea de aur a sfintei biserici din acel sat.

—xxOOxx—

Sfințirea și ridicarea pavilionului național la școala Gulia-Ilfov

In ziua de 18 Iunie c., s'a făcut cu deosebită solemnitate sfințirea și ridicarea pavilionului național la școala Gulia, com. Tărtășești, jud. Ilfov, comandantul stolului fiind d. învățător Atanase G. Mirescu.

Serviciul religios a fost oficiat de pr. Gh. Mihăilescu, care a ținut și o cuvântare ocazională.

După sfințirea și ridicarea pavilionului național, a vorbit d. înv. comand. Atanase G. Mirescu, arătând strădania pentru străjeria stolului și rostul înalt al acestui așezământ.

A urmat un program artistic-cultural, compus din coruri, dansuri naționale, recitări și dialoguri; după care d. comandant prof. Ilie Gheorghiu, delegat al d-lui comand. al legiunei de străjeri Ilfov, a arătat cum din înaltul gând al M. S. Regelui Carol II, a isvorît această școală nouă a „vieții pentru un neam întreg" — Străjeria — dând un rost practic național educației tineretului.

Citiți
„VESELIA"

Săptămâna internațională turbure

Urmare din pag. I-a

„Niciun guvern britanic, spune primul ministru, nu s'ar putea supune ordinelor altor guverne pentru a-și formula politica sa externă". Și pentru a pune și mai bine în relief hotărârea engleză, d. Chamberlain subliniază că flota britanică este cea mai puternică din lume și că nicio forță aeriană mondială nu ajunge la nivelul celei engleze.

Conferința franco-engleză a Statelor majoare dela Singapore, ținută dela 22 la 25 Iunie, arată că Marea Britanie este gata să ia toate măsurile concrete de apărare, oricât de privilegiată ar fi în fapt situația Japoniei în Pacific și China.

Franța este absolut solidară cu Anglia, potrivit declarațiilor făcute de d. Bonnet, în consiliul de miniștri de Sâmbătă, iar în Statele-Unite, declarațiile politice ale oamenilor de Stat răspunzători constată interesul cu care diplomația americană privește situația din Pacific. Hotărârea de a ajunge cât mai grabnic la votarea legii neutralității este desigur și ea o urmare a desfășurării evenimentelor din Pacific. Pentru moment, schimburi de vederi diplomatice foarte active au loc între Londra și Tokio. Ele întrețin speranța unei soluții obținute prin negocieri.

Convorbirile anglo-sovietice nu par să fi fost influențate în mod decisiv de situația din Extremul Orient. Ele sunt încă în curs și străduințele d-lui William Strang la Moscova n'au dus încă la încheierea principială a acordului. Chestia Statelor baltice pare a constitui încă principala greutate a negocierilor. Un lucru este sigur însă încă de pe acum: viitorul pact va privi numai frontierele europene; contractanții nu se vor lega și pentru Extremul Orient.

Dacă încheganea frontului rezistenței colective întâmpină greutăți la Moscova, în schimb negocierile dintre Ankara și Paris au dus la rezultate pozitive: la 23 Iunie s'a semnat un acord franco-turc, prin care sangeacul Alexandretta este alipit Turciei, în frontierele stabilite de convențiile din 1921, 1926 și 1930, cu ușoare modificări și totodată un pact de asistență mutuală între Franța și Turcia, identic cu pactul anglo-turc. Ca și acesta, el trebue întregit printr'un acord militar, pe care părțile se obligă să-l încheie până la 22 Iulie. Principiile pactului de asistență erau fixate încă din luna Mai. Dacă semnarea lui a zăbovit până azi, motivul întârzierei trebue căutat în greutățile discuțiunii relative la sangeac. Odată chestiunea acestuia rezolvată și atmosfera de încredere mutuală restabilită între Franța și Turcia, nici o piedică nu se mai ridica în calea pactului de asistență, care întărește considerabil securitatea Angliei, Franței și Turciei în Mediterana răsăriteană și care, dând maximum de garanții pentru libertatea trecerii lor prin Dardanele, sporește și eficacitatea contribuției ruseșți la frontul rezistenței colective contra agresiunii.

Primită cu satisfacție, în capitalele interesate, unde e considerată ca o operă de pace, cu caracter strict defensiv, înțelegerea franco-turcă este privită cu neîncredere și aspru criticată, în țările axei, unde este prezentată ca o continuare a politicii de încercuire. Răspunsul dat acestei politici este o vie activitate de organizare a colaborării militare italo-germane și o acțiune diplomatică stăruitoare pentru a aduce complet Spania pe linia solidarității totale cu Puterile axei

Incordare serioasă în Extremul Orient, neliniște în Europa, acțiuni diplomatice și pregătiri militare intense pretutindeni, pentru pregătirea unui tragic viitor, pe care toate popoarele doresc să-l evite, iată bilanțul ultimei săptămâni internaționale frământate, ca atâtea altele, între speranța de mai bine și teama de mai rău.

I. LUGOSIANU

Primele monete cari au circulat la noi

Urmare din pag. I-a

ele s'au răspândit mai mult în porturile de pe coastele mărilor europene, decât în interiorul continentului.

Astfel monetele de electru (aur alb) bătute de unele orașe mari comerciale din Asia Mică, cum erau Miletul, Efesul, Cyzicul, etc. au cucerit încă din veacul al VII-lea și al VI-lea în. d. Cr. porturile mării Mediterane și ale Mării Negre, dar n'au străbătut decât prea puțin în interior.

Tot astfel monetele de aur, emise de regele Dariu I al Perșilor și de urmașii săi — daricii de aur și de argint — au avut o circulație foarte întinsă în imperiul persan, dar în Europa n'au trecut decât cel mult pe coastele Traciei și Greciei.

Insă piesele lui Filip II au intrat pe Dunăre și pe Rin în interiorul Europei și au contribuit, ca întrebuințarea monetei să se răspândească și în lăuntrul continentului.

Monetele de aur ale lui Filip II se numeau **stateri** și aveau greutatea de 8,60 gr. Ele reprezentau pe față capul lui Apollo cu părul buclat prins într'o coroană de frunze de laur, iar pe revers un car de război tras de doi cai (bigă) mânați de un tânăr. Acest car amintea succesul ce l-a avut regele la cursele de care dela jocurile olimpice din 356. Tot pe reversul monetelor se află și legenda (inscripția) cu numele său: (moneta lui Filip). De asemenea și anumite simboluri, cari indică atelierele unde s'au bătut. (Fig. 1).

Pe figura reprodusă aici se vede sub bigă un fier de lance: este semnul atelierului din orașul Cardia (Tracia). Pe altele găsim un fulger: semnul atelierului din Pella (Macedonia); pe altele o făclie aprinsă (Amfipolis), o măciucă sau un arc (Heraclea Sintica), sau un grifon (Abdera), un tripied (Filippi), un strugure (Maronea), o albină (Melitaea), etc.

Din cauza că purtau numele lui Filip și că au fost cele dintâi monete de aur emise în Europa, li se spunea de regulă „filipi" sau „filipei", nume ce s'a dat, pe urmă, și altor monete de aur.

Monetele de argint pentru comerțul mare emise de Filip II au fost piesele de 4 drahme **(tetradrahme)** în greutate de 14,45 gr. La socoteli un stater de aur valora 8 tetradrahme de argint. Ele reprezentau pe față capul lui Zeus, cu coroană de frunze de laur, cu barba mare și buclată. Reversul acestor piese reprezenta un călăreț în mers. Pe unele serii călărețul este tânăr, gol și ține în mâna dreaptă o ramură de palmier, iar cu mâna stângă frâul; el înaintează cu calul în mers spre dreapta. (Fig. 2). Pe alte serii însă călărețul este bărbos, are în cap o pălărie cu borurile ridicate **(causia)**, pe umeri o mantie fâlfâind în vânt, în mâna stângă ține frâul, iar mâna dreaptă o ridică în sus în formă de salutare. După opinia numismaților acest călăreț înfățișează pe însuș regele Filip II. (Fig. 3). Numele regelui și semnele atelierelor monetare sunt aceleași ca și pe monetele de aur.

Faptul că monetele lui Filip II s'au întrebuințat și în transacțiile comerciale cu popoarele „barbare" a avut de rezultat că acestea au început să bată și ele monete proprii. Iar pentru aceste monete au adoptat tipurile monetelor lui Filip II, de aur sau de argint, după cum unele sau altele au circulat mai întâi sau mai mult la fiecare popor.

Astfel s'au pus bazele „monetăriei barbare" din Europa, ale cărei produse au nu numai o importanță numismatică specială, dar sunt și dintre cele mai interesante monumente de artă „barbară". In rândul lor intră și monetele Dacilor.

CONST. MOISIL

Actualitatea științifică

Un la universal. — Inginerii antichității. — Vom putea prezice vremea cu 2 săptămâni inainte. — Documentul secret

Zilele acestea își începe lucrările o comisie internațională care are misiunea să fixeze odată pentru totdeauna și pentru tot globul frecvența exactă a notei *La*. Cine și-ar fi închipuit că în lumea muzicii, în care totul e măsură, există un lucru nemăsurat perfect, o nepotrivire strigătoare: *La* nu este același pe tot globul. In Anglia nota *La* are 430 de vibrații pe secundă; în Franța 440 de vibrații; în Germania 441 vibrații; în Olanda 439. Pentru simplificarea fabricării instrumentelor muzicale și pentru binele muzicii *La* trebue să fie același pretutindeni.

Incă din 1925 s'a propus ca sunetul produs cu 440 vibrații pe secundă de un diapazon etalon să fie singurul *La* valabil și toate aparatele muzicale să fie construite pe viitor, ținând seama de această notă *La* universală.

Pentru fabricanții de instrumente muzicale, mai mult poate decât pentru muzicanți, această normalizare e de mare însemnătate. La instrumentele de suflat, de pildă, lungimea țevii hotărăște frecvența sunetului muzical fundamental pentru care este acordat instrumentul. Atâta vreme cât nu exista un punct de plecare universal în gama muzicală, orice fabricant de instrumente muzicale era liber să se încredințeze spre control numai ascuțimii urechii lui. Astăzi, prin fixarea unui etalon universal, fabricanții de instrumente de suflat își pot potrivi mașinile, ca să producă instrumente întru totul asemănătoare pe tot globul. Modificarea aceasta cere destule sacrificii: în unele uzine, transformarea mașinilor pentru fabricarea țevilor de alamă ale instrumentelor cu 3 cm. mai lungi a prețins cheltueli de milioane.

Fabricanții de piane sunt și ei mulțumiți. Fixarea unui *La* universal ferește instrumentele de o încordare prea mare. O sporire de 5 vibrații pe secundă în frecvența lui *La*, cu o modificare corespunzătoare în toată gama pianului, aduce scheletului o încordare suplimentară de o jumătate tonă.

*

Puține lucruri sunt mai interesante decât o raită prin lumea antichității. Privită cu ochii omului de azi, antichitatea apare mereu ca un mare isvor de cunoștințe, și când ne mândrim cu minunile tehnice de azi, ne silește să ne amintim că acum mii de ani, cu mijloace cu mult mai reduse, inginerii antichității făceau lucruri la fel de bune.

Pe la anul 1000 înainte de Cristos, fierul a înlocuit bronzul. A fost o revoluție industrială cu urmări mari — cu atât mai mari cu cât tot atunci a început topirea metalelor, turnătoria și forjarea. In magaziile regelui asirian Sargon II, arheologii au descoperit 176 tone de fier turnat în drugi dreptunghiulari — era o comoară regească, adunată cu grijă pentru fabricarea oțelului din care se făceau armele de luptă.

Uneltele și armele de acum 3000 de ani întreceau uneori prin calitatea lor unele unelte de azi. De exemplu, egiptenii foloseau pentru tăierea stâncilor ferăstrae de aramă cu dinții de diamant negru, instrument reinventat de omul modern abia de câțiva ani.

Egiptenii erau de altfel și experți în măsurătorile pe teren, din cauza nevoii de a supraveghia și împărți an de an valea inundată a Nilului. Ingineria lor nu dădea greș nici în cele mai impunătoare opere: marea piramidă, construită la 4700 înainte de Cristos, este și astăzi un obiect de admirație pentru constructori și ingineri. Precizia cu care a fost construită e uimitoare. O măsurătoare făcută de curând arată că suprafețele laterale ale piramidei mari sunt perfect egale, cu o eroare mai mică de 7 la 100.000, ceeace înseamnă o eroare de trei ori mai mică decât eroarea permisă azi la construirea pieselor de precizie ale unui automobil modern.

Grecii, dinspre partea lor, cunoșteau geometria plană și în spațiu, cunoșteau legile pârghiilor, ale centrului de greutate, presiunea hidrostatică și câte ceva despre densitatea relativă. Din nefericire, în clipa când civilizația greacă atingea cea mai mare înflorire, marii ei reprezentați se ocupau numai de problemele teoretice. Aplicațiile practice ale cunoștințelor noui pe care le dădeau la lumină nu-i interesau. Ingineria era socotită o știință inferioară — o atitudine pe care o găsim de altfel și la mulți învățați mari din zilele noastre.

Pentru că munca sclavilor era destul de eftină, grecii nu și-au bătut capul să inventeze mașinării care să producă energie sau să înlocuiască munca brațelor. Abia târziu de tot un mecanic genial cum a fost Hero din Alexandria, a dat la lumină mașini interesante și pentru inginerii de azi. Hero a inventat o pompă de apă cu doi cilindri, pentru stingerea focurilor, pompă din care s'au găsit de curând rămășițe între care supapele, atât de perfect construite încât ar putea fi adaptate imediat unei pompe moderne. Tot Hero din Alexandria este părintele turbinei cu aburi, mașină în care contimporanii lui n'au văzut decât o simplă jucărie. Abia după 17 secole dela moartea lui Hero oamenii au început să gândească din nou la folosirea aburilor ca isvor de forță.

Pe apă, cei vechi erau reprezentați destul de bine. La anul 600 înainte de Cristos, fenicienii au ocolit toată Africa. Mai târziu, egiptenii construiau un canal între Nil și golful de Suez, menit să scurteze drumul între Mediterană și Marea Roșie, ca și canalul de Suez de azi. In Mediterana, grecii și romanii aveau galere de război în stare să atingă 13-15 noduri pe oră pe distan